

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2018/19
Subject (*)	Art and Fashion History		Code	710G03001
Study programme	Grao en Xestión Industrial da Moda			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department				
Coordinador	Martín Vaquero, Rosa Consolación	E-mail	r.martin@udc.es	
Lecturers	Lezcano González, Mª Elvira	E-mail	m.lezcano@udc.es	
	Martín Vaquero, Rosa Consolación		r.martin@udc.es	
Web				
General description	Introducir ao alumnado na Historia da Arte e da Moda dun xeito reflexivo, analizando cada época cos seu propios condicionantes culturais, históricos, sociais e as súas posibilidades técnicas. Ver a moda a través da historia da arte: formas, modelos e complementos, obras, estilos, evolución, materiais, técnicas e ferramentas. Os condicionantes da moda ao longo da historia. A moda nos museos e/ou exposicións. Deseñadores-creadores, coñecer as propostas que tiveron outros deseñadores no momento de achegarse ao proxecto. A aportación da historia da arte á moda ao longo do tempo: entender e interpretar as creacións artísticas, valoración, xestión e produtividade. Os temas acompañaranse do seu correspondente material gráfico e escrito.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Conocer los fundamentos básicos de gestión de una empresa de textil/moda, tanto a nivel estratégico como operativo y funcional.
A2	Conocer los aspectos del entorno que influyen en la evolución del mundo de la moda y sus empresas, con especial incidencia en el impacto de las cuestiones económicas y legales.
A4	Dominar los fundamentos del diseño en general y del diseño de moda en particular, y enmarcarlas en su contexto histórico particular y general.
A5	Desarrollar las necesarias habilidades para la generación de ideas creativas e innovadoras.
A7	Conocer la realidad y los condicionantes sociales que influyen en el mundo de la moda, con perspectiva de evolución histórica.
A8	Ser capaz, en base al conocimiento del entorno social, de diseñar y poner en marcha estrategias de marketing eficaces, que contemplen especialmente las variables de comunicación y distribución: mensajes, medios, canales, relación con el cliente, etc, ...
A13	Conocer el impacto de la tecnología en los distintos procesos de la industria textil.
A18	Conocer los lenguajes plásticos y visuales en el ámbito del diseño de la industria de la moda, para entender e interpretar las creaciones artísticas de prendas de moda.
A19	Capacidad para la recogida, selección y análisis de flujos de información, integración de los mismos en los sistemas y procesos de gestión de la información de la empresa, y aplicación a la toma de decisiones estratégicas y operativas, siempre desde una perspectiva ética.
B1	Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio
B2	Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B3	Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
B4	Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado

B5	Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía
B6	Capacidad para la cooperación, el trabajo en equipo y el aprendizaje colaborativo en entornos interdisciplinarios
B7	Capacidad para analizar tendencias (razonamiento crítico).
B8	Capacidad de planificación, organización y gestión de recursos y operaciones
B9	Capacidad de análisis, diagnóstico y toma de decisiones
B10	Capacidad de comprensión de la dimensión social e histórico-artística del diseño y la industria de la moda, vehículo para la creatividad y la búsqueda de soluciones nuevas y efectivas.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida
C7	Desarrollar la capacidad de trabajar en equipos interdisciplinarios o transdisciplinarios, para ofrecer propuestas que contribuyan a un desarrollo sostenible ambiental, económico, político y social
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad
C9	Tener la capacidad de gestionar tiempos y recursos: desarrollar planes, priorizar actividades, identificar las críticas, establecer plazos y cumplirlos.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer a evolución da Historia da Arte e da Moda dende as primeiras civilizacións ata os comezos do século XIX.	A2 A4 A7 A18	B1 B3 B5 B6 B7 B10	C7 C8
Comprender o desenvolvemento e evolución da moda nas diferentes etapas ou momentos históricos a través dos estilos artísticos que se sucederon dende a Antigüidade ata a actualidade, así como a súa influencia.	A2 A4 A7 A18	B1 B2 B3 B10	C7 C8
Saber valorar as principais correntes do deseño da moda actual e ao longo da Historia da Arte.	A2 A4 A5 A7 A18 A19	B1 B3 B5 B7 B10	C7 C8
Relacionar e identificar imaxes - obras e deseños- (época, período, movemento artístico, etc.), para adquirir unha bagaxe conceptual básica para poder reflexionar sobre propostas, proxectos o creacións propias. Valorar, ademais, as súas posibles influencias dentro doutras tendencias ou artes, para poder traballar por si mesmos ou como membros de equipos diversos e multidisciplinares.	A2 A4 A5 A7 A18 A19	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B10	C3 C7 C8

Desenvolver e aplicar os conceptos expostos na clase a diferentes traballos -individuais e en equipo- prácticos: obxectos, traxes, vestidos ou outros elementos relacionados coa moda.	A1	B1	C3
	A2	B2	C7
	A4	B3	C8
	A5	B4	
	A7	B5	
	A13	B6	
	A18	B7	
	A19	B8	
		B9	
		B10	
Elaborar e expoñer traballos en equipo relacionados cos temas explicados, aplicando os coñecementos previos dados para a súa realización.	A2	B1	C7
	A4	B2	C8
	A5	B3	C9
	A8	B5	
	A18	B6	
	A19	B7	
		B8	
		B9	
		B10	

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1. Introducción.	1.1. Relación entre a Historia da Arte e a Moda: a arte como inspiradora e testemuña da indumentaria e da moda. A moda como arte. 1.2. Terminoloxía artística e relacionada coa moda.
TEMA 2. Introducción á investigación nos ámbitos da arte e da moda	2.1. Fontes para o seu estudo: bibliográficas, documentais, iconográficas, materiais
TEMA 3. Prehistoria e Idade Antiga	3.1. Prehistoria 3.2. As antigas civilizacións: Exipto e Mesopotamia 3.3. Arte Clásica: Grecia e Roma
TEMA 4. Manifestacións artísticas na Idade Media	4.1. Arte Paleocristiá e Bizantina 4.2. Prerrománica 4.3. Islam 4.4. Arte románica e gótica
TEMA 5. A Arte na Idade Moderna	5.1. Renacemento 5.2. Barroco
TEMA 6. Arte do século XVIII	6.1. Do Rococó al Neoclasicismo
TEMA 7. A época contemporánea	7.1. Transformacións figurativas do século XIX 7.2. Século XX. As vangardas
TEMA 8. A Interpretación do patrimonio como ferramenta de comunicación	8.1. Principios fundamentais, medios interpretativos

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Objective test	A2 A4 A7 B1 B2 B3 B7 C8 C3	2	6	8
Critical bibliographical	A4 A7 A18 A19 B1 B3 B7 B10 C8	2	1	3

Supervised projects	A2 A4 A5 A7 A8 A18 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 C7 C8	4	20	24
Field trip	A2 A4 A5 A7 A8 A13 B1 B2 B6 B7 C7 C8	2	8	10
Oral presentation	A5 A8 A18 B2 B4 B7 B10 C7 C8 C9	1	3	4
Seminar	A4 A5 A13 A18 B1 B2 B3 B5 B7 B10 C7 C8	4	8	12
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A7 A18 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C3 C7	29	0	29
Personalized attention		60	0	60
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Objective test	Proba escrita estilizada para a avaliación da aprendizaxe do alumnado. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigurosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento e aptitudes. A proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas -de respostas múltiples ou breves-, desenvolvemento dun tema e comentario de imaxes -obras, deseños- das cales pediranse contidos e relacións coa época, estilo, obras ou autores.
Critical bibliographical	O alumnado realizara lecturas e b´suquedas bibliográficas de aspectos relacionados co tema que teñan que traballar de dforma grupal.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Field trip	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc.
Oral presentation	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica. Irá relacionada ao traballo grupal.
Seminar	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Objective test Critical bibliographical Supervised projects Field trip	Busqueda do fomento da aprendizaxe por parte do alumnado e espírito crítico. Durante o curso realizaranse clases interactivas nas que se prestará atención personalizada en grupos pequenos e, se é preciso en tutoría individual ou correo electrónico. Os traballos faranse de xeito progresivo, polo que esta atención e a participación do alumnado serán importantes.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Seminar	A4 A5 A13 A18 B1 B2 B3 B5 B7 B10 C7 C8	Asistencia a Seminarios, Obradoiros, Encontros, Conferencias especializadas. 10%	10
Objective test	A2 A4 A7 B1 B2 B3 B7 C8 C3	Consistirá nun exame final no que se desenvolverá un tema ou capítulo do programa e/ou preguntas curtas, tipo test ou comentario de imaxes. ata un 40%.	40
Supervised projects	A2 A4 A5 A7 A8 A18 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 C7 C8	Valorarase o traballo en grupo e individual realizado, en función do continente e o contido do mesmo. Ata un 50%. O traballo tutelado divídese en dúas partes: grupal e individual. Cada unha delas será valorada nun 25% da calificación final.	50

Assessment comments
-Todas as partes teñen que ser superadas a lo menos nun 50% para poder facer o cómputo final. O alumnado que suspenda o exame figurará en actas coa calificación obtida no mesmo.   - A asistencia a clase é obrigatoria. Para poder presentarse ao sistema de porcentaxes, o alumnado ha de asistir, como mínimo, ao 80% das clases. Aquelas persoas que non alcancen esta porcentaxe, terán que realizar unha proba escrita valorada ao 100%, pero haberán de entregar igualmente os traballos individuais propostos e aprobalos, se ben non puntuarán na nota final.   - Os traballos individuais de recensión bibliográfica e presentación oral estarán directamente relacionados co traballo en grupo. As instrucións detalladas serán explicadas pola profesora na clase e expostas na plataforma Moodle para a súa consulta. O traballo en grupo puntuará un 25% e o individual outro 25%.   Os anteriores criterios de avaliación aplicaranse tanto na primeira como na segunda oportunidade.   O alumnado que libere unha parte da materia mediante unha proba parcial, só terá validez para o curso actual. Se unha persoa que ten liberada unha parte non consegue aprobar a materia no seu conxunto, nin en primeira nin en segunda oportunidade, a súa calificación final será suspenso, e terá que repetir toda a materia nos seguintes cursos académicos.   Está prohibido acceder ó aula na que se desenvolven as distintas probas de avaliación con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/u almacenamento de información.

Sources of information

Basic	AMBROSE, Gavin; HARRIS, Paul. Diccionario visual de la moda. Barcelona, 2008. Editorial: Gustavo Gili. ARGAN G. C., El Arte moderno. Del Iluminismo a los movimientos contemporaneos. Madrid. Akal, 1991. (1ª ed.: El arte Moderno 1770-1970. 2 v.). ABERCROMBIE, S.: George Nelson: The design of modern design. Cambridge. MA. 1995. BOEHN, Max von. La moda: historia del traje en Europa: desde los orígenes del cristianismo hasta nuestros días. Con un estudio preliminar por el Marqués de Lozoya. 3ª ed. v. I, 1945 1ª Ed. Salvat. (son doce tomos) BONET CORREA, Antonio (coord.). Historia de las Artes aplicadas e industriales en España. Madrid. Manuales Arte Cátedra, 1994, 3ª edic. BOZAL, V., El arte del siglo XX. La construcción de la vanguardia. Edicusa. Madrid, 1978.-- Arte del siglo XX en España. Madrid. Espasa Calpe, 1993, 2 vols.-- Modernos y postmodernos. Madrid, Historia 16, 1993.-- Historia de las ideas estéticas. Madrid. Historia 16, 1997. BOUCHER, F. Historia de la moda en Occidente de la Antigüedad a nuestros días. Paris, 1965. CASTELO ÁLVAREZ, Bernardo: Las Primeras Vanguardias Históricas del siglo XX. Santiago de Compostela, Tórculo Edición. 1986. CENDÁN, Susana: La moda (no) son siempre los demás. Interrelaciones entre moda, arte y diseño. Aldine editorial. Ferrol, 2009. ISBN: 978-84-9916-211-9 COAD, E. D.: Javier Mariscal: Designing the New Spain. Londres. 1991. CONRAN. T.: Diseño. Barcelona. 1997. COSGRAVE, Bronwyn: Historia de la moda. Desde Egipto hasta nuestros días. Gustavo Gili, Barcelona, 2005. 978-84-2522064-7 CHARLOTE & PETER FIELL,: Diseño del siglo XX. Nueva York. Taschen, 2005. DESCALZO, Amalia y LEIRA, Amalia "España en sus vestidos, 1840-2000". En: FUENTES SANTOS, Mónica y GÓMEZ COCA, Amaia (coord) España Contemporánea: fotografía, pintura y moda. Catálogo de la exposición en Fundación MAPFRE. 2013, pp. 47-71. ISBN 978-84-9844-447 DESLANDRES, Y. El traje imagen del hombre. Barcelona, 1985. Editorial Tusquets DÍAZ SÁNCHEZ, Julián (coord.): ?Arte, diseño y moda; Confluencia en el sistema artístico?, en: Colección estudios. Universidad Castilla La Mancha, 2015. ISBN: 978-84-9044031-5 DORMER, P.: Diseñadores de siglo XX. Las figuras claves del Diseño y las Artes Aplicadas. Barcelona. 1993. GOMBRICH, E.H. Historia del Arte. Madrid, 1997. Editorial: Phaidon HAJTE, U. Historia de los Estilos Artísticos. Vol. I y II. Madrid, 2001. Editorial: Itsmo IRELAND, Patrick John. Enciclopedia de acabados y detalles de moda. Barcelona, 2008. Ed. Parramón. IRELAND, Patrick John Figurines para el dibujo de moda. En español. ISBN: 978-84-34232624 LAYUNO ROSAS, M.A.: Los nuevos museos en España, Madrid, Edilupa, 2002. MANIERI ELIA, Mario,: William Morris y la ideología de la arquitectura moderna. Barcelona. Gustavo de Gili, 1977. MASCHKE, Th, HEINEMANN. Th.: Diseño. Los clásicos del futuro. Madrid 1999.-- Mobilier Japonais. Tokio, 1985. Catálogo de Exposición. MONROE C. BEARDSLEY y John HOSPERS: Estética, historia y fundamentos. Madrid. Cátedra, 1976, 1988. MONTANER, J.M.: Museos para el nuevo siglo, Barcelona, G. Gili, 1995. MONTAÑA, Jordi y MOLL, Isa,: Diseño: rentabilidad social y rentabilidad económica. Madrid. Ministerio de Ciencia y Tecnología, Fundación BCD, 2000 MOORE, K. (ed.): La gestión del museo, Gijón, Trea, 1998.-- Nouvelles Tendances : les avant-gardes de la fin du XXme siècle. París. 1986. Catálogo de Exposición. OLIVÉ, Elisabet. Y yo, ¿qué me pongo?. Barcelona, 2010. España: Ed. Libros cúpula PLAZA ORELLANA, Rocío. Historia de la moda en España. Córdoba, 2009. España: Ed. Almuzara PÉREZ DE LA PEÑA, Gorka (Idea y proyecto científico. Exposición). Arquitectura religiosa contemporánea 1875-1975. Bilbao, 2004. RAMÍREZ, J. A. (coord.) Historia del arte (vol. I). La Edad Antigua. Madrid, 1997. Alianza Editorial. RAMÍREZ, J. A. (coord.) Historia del arte (vol. II). La Edad Media. Madrid, 1996. Alianza Editorial. RAMÍREZ, J. A. (coord.) Historia del arte (vol. III). La Edad Moderna. Madrid, 1997. Alianza Editorial. RAMÍREZ, J. A. (Coord.) Historia del arte (vol. IV). La Edad Contemporánea. Madrid, 1997. Alianza Editorial. RAMIREZ, Juan Antonio: Las vanguardias históricas: del Cubismo al Surrealismo. Alianza Editorial, Madrid, 2003. REIFF ANAWALT, Patricia. Historia del vestido. Barcelona, 2008. España: Ed. Blume. ISBN 978-84-9801299-6 SEBASTIÁN, Santiago. Mensaje del arte medieval. Córdoba, 1991. Editorial EL Almendro. VILASECA, Estel. Desfiles de moda. Diseño, organización y desarrollo. Barcelona, 2010. Editorial: Promopress. VVAA. Elena Rosera Caicedo (coord.) Los servicios de información y documentación en el marco de la cultura y el arte contemporáneo. Ediciones Trea. 2008. VV.AA. Fuentes y documentos para la Historia del Arte. Arte Antiguo. Arte Medieval I y Arte Medieval II. Barcelona, 1982. Editorial Gustavo Gili. WEBGRAFÍA Museo del traje http://museodeltraje.mcu.es/Victorian & Albert Museum. http://www.vam.ac.uk/Museo Reina Sofía http://www.museoreinasofia.es/index.html Museo Pompidou http://www.centrepompidou.fr/MOMA http://www.moma.org/Tate Gallery. http://www.tate.org.uk/modern/Museo del Prado. http://www.museodelprado.es/https://offmagazine.es/2017/01/31/los-siete-museos-de-la-moda-que-no-te-puedes-perder/Catálogos de bibliotecas Catálogo Biblioteca Nacional: www.bne.es/es/Catalogos Catálogo Biblioteca Museo del Prado: http://www.museodelprado.es/investigacion/biblioteca/acceso-al-catalogo Catálogo biblioteca Museo Reina

Sofía: <http://www.mcu.es/comun/bases/spa/brso/BRSO.html> Catálogo biblioteca do Patín. UDC.BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA. Se complementará con bibliografía específica para cada uno de los temas del programa.

Complementary	BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA: Completarase con bibliografía específica en cada tema ou apartado do programa.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Research Methodology in Humanities and Documentation/710521005

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

History of Museums and Collecting/710521008

Subjects that continue the syllabus

Organization and Management of Museums/710521011

Other comments

Sería aconsellable quetiveran cursado materias de Historia da Arte. Coñecementos de Historia da Arte. Sensibilidade cara as manifestacións artísticas e estéticas, aspectos fundamentais para entender o mundo do deseño de Moda.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.